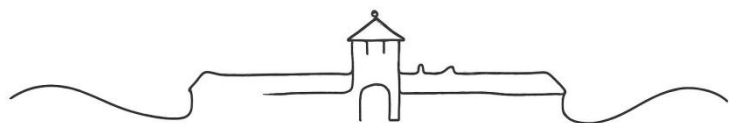

Konečná stanice Osvětim

VAROVÁNÍ

Tato kniha není lehkým čtením. Nenajdete v ní hrdinské činy v lesku slávy, ale bolest, zoufalství a těžká rozhodnutí lidí, kteří byli vrženi do pekla, jež si nevybrali. Válka se nepotala, kdo chce přežít a kdo ne. Neničila jen města, ale také lidské duše.

V průběhu děje se setkáte s násilnými scénami a temnými tématy, jako jsou válečné zločiny, boj o přežití a morální dilemata, která hrdiny staví před nelehké volby s bolestivými následky. Neexistují snadné odpovědi, jen zoufalá snaha přežít...

Příběh neslouží k propagaci nacismu ani k oslavě válečných hrůz. Jeho cílem není šokovat, ale zachytit realitu války v její syrové podobě. Není to příběh vítězství, ale přežití. Přibližuje, jaké to bylo, a připomíná, proč bychom neměli dopustit, aby se historie opakovala.

Před čtením zvažte, zda jste připraveni na příběh, který neuhýbá před pravdou a klade otázky, na něž neexistují snadné odpovědi

Autorka

KONEČNÁ STANICE OSVĚTIM

OBSAH

PROLOG.....	5
PŘESPÍŠ U NÁS	13
ZAČÁTEK KONCE	23
CESTA DO NEZNÁMA	32
BRÁNA DO PEKLA	38
ORTEL	48
ZLOMENÁ VŮLE	53
TICHO PŘED VÝSTŘELEM	65
MEZI ŽIVOTEM A SMRTÍ	74
KDYŽ NEBE MLČÍ	86
KDYŽ ĎÁBEL NATÁHNE RUKU... ..	90
PÁD DO TEMNOTY.....	96
NESMÍŠ JIM VĚŘIT	102
PRVNÍ KROK.....	107
NEJSEM JEDEN Z VÁS.....	115
ODSOUZENÍ K PŘEŽITÍ	125
ZÁCHRANA, NEBO SMRT.....	136
POSLEDNÍ ROZKAZ.....	149
ZRÁDCE	154
MLČENÍ PADLÝCH	162
VE STÍNU SMRTI	169

KONEČNÁ STANICE OSVĚTIM

NEPŘÍTEL, NEBO SPOJENEC?.....	179
VŠICHNI NEJSOU STEJNÍ	193
ZKOUŠKA.....	203
V TEMNOTĚ LESA	214
STÍNY MINULOSTI, HROZBA BUDOUCNOSTI	223
ZACHRAŇTE PIOTRA	234
ZÁBLESK DŮVĚRY	241
NA OSTRÍ NOŽE	251
STASZEK NENÍ STASZEK	264
NAUČÍM TĚ ŽÍT	273
SPÁLENÁ MINULOST	282
STÍN NAD LESEM	293
CENA VÍTĚZSTVÍ	302
SPRÁVNÝ CHLAP	312
DOKUD ŽIJEME, MÁME NADĚJI	324
PROCES	331
EPILOG – PRAVDA NESMÍ ZEMŘÍT.....	338
DOSLOV	345
ODPOVĚDI NA OTÁZKY, KTERÉ SI PO DOČTENÍ MOŽNÁ POKLÁDÁTE.....	353

PROLOG

Půda voněla starým dřevem a minulostí. Všude se válely kufry, krabice, potrhané časopisy z dob komunismu a rozbité hračky. Slunce pronikalo malým podkrovním okénkem a dopadalo na dvě ženy, které sem přišly uklidit a zavzpomínat.

„Jé, babi, podívej!“

Dvanáctiletá Markétka se skláněla nad krabicí a v ruce držela černobílou fotografii. Modré šaty měla zaprášené a z vlasů jí visely pavučiny, ale její oči svítily nadšením.

Helena se otočila od okna, které leštila. Bílé vlasy měla sepnuté do drdolu a kolem očí hluboké vrásky, v nichž se usadil nejen věk, ale i útrapy mládí. Opatrně se posadila na dřevěnou truhlu vedle vnučky, ale když natáhla ruku k fotografii, prsty se jí zachvěly.

Byla na ní dívka s tmavými vlasy a výraznými očima. Dívala se do objektivu s tichou vážností, která v jejím věku působila až znepokojivě. Na druhé straně papíru bylo uvedené datum – 17. května 1942.

Deset dní předtím, než se Praha nadechla k odporu – a začala krvácet.

Markétka ji zatahala za sukni. „To jsi... ty?“

Její babička neodpověděla, protože ucítla, jak se jí stáhlo hrdlo. Pomalu se zvedla, přešla k oknu a vyhlédla na ulici. Všechno dole působilo tak moderně – lampy pouličního osvětlení, troubící auta, lidé se psy na vodítkách.

Ale když zavřela oči, neviděla současný svět, ale ten, který existoval před více než padesáti lety. Místo mladé maminky s kočárkem viděla zoufalou ženu, které rvou dítě z náručí, místo staršího muže s teriérem vojáka v šedozelelé uniformě s ovčákem, místo smíchu z nedalekého hřiště jí v uších zněly rozkazy.

Opřela se o trám a nechala se vtáhnout zpět, do rána, které mělo následky pro celou zemi. Všechno začalo jen kousek odsud – v ostré zatáčce v Praze.

Vnučka dychtivě čekala na odpověď, ale Helenina mysl byla daleko.

Příliš daleko...

27. KVĚTNA 1942

Ticho bylo nesnesitelné. Čas se na okamžik zastavil – a místo salvy zaznělo jen cvaknutí. Britský samopal Sten Mk II nepatřil k nejspolehlivějším zbraním, ale teď selhal ve chvíli, kdy šlo o všechno.

Jozefu Gabčíkovi se ve tváři mihla panika. Přes ústí mlčící hlavně a karoserii nepancéřovaného kabrioletu hleděl do chladných, modrých očí muže, kterého chtěl zabít.

SS-Obergruppenführer Reinhard Heydrich a jeho řidič a zároveň osobní strážce Johannes Klein mu pohled opláceli se stejným šokem. Jak mohl někdo zaútočit na zastupujícího říšského protektora?

Gabčík stiskl spoušť ještě jednou. Nic.

Kus železa – ještě před chvílí smrtící zbraň se zásobníkem na dvaatřicet nábojů – bezmocně zarachotil po chodníku, Klein vyskočil z auta a sáhl po pistoli s úmyslem ztrestat opovážlivce. Stojící Heydrich koutkem oka postřehl malý předmět, který se mihl vzduchem, a vzápětí se ozvala ohlušující exploze. Několik lidí zděšeně vykřiklo, sklo v oknech projíždějící tramvaje se vysypalo, do interiéru auta se rozlétly střepiny a útržky žíněného sedadla. Heydrich si s tváří zkřivenou bolestí sáhl na záda – na prstech mu ulpěla krev. Stačil si ještě všimnout, jak druhý aten-

tátník šlape do pedálů a pronásledován několika cestujícími z tramvaje mizí za rohem.

Byl to Jan Kubiš.

Reinhard Heydrich – architekt „konečného řešení židovské otázky“, muž, jehož jméno lidé vyslovovali šeptem, pohrdavě nazýval Čechy *smějícími se bestii*. O týden později, když v pražské nemocnici umíral na sepsi, se už nesmál.

Než byl pohřben, Praha tonula v krvi. Uzavření města, stanné právo a vysoká odměna za informace vedoucí k dopadení atentátníků byly jen začátkem represí. Stovky Němců hledaly parašutisty po celé zemi – a byli při tom brutálnější než kdy dřív...

„Dělejte, svině! *Raus!*“

Spící město probudil křik, štěkot psů a kopance do dveří. Lidé se třásli a plakali, když je gestapáci hnali do předsíní a domovní prohlídka měnila útulnou čistotu ve zmatek a nepořádek.

„Hände an die Wand! Papiere!“

Rozkazy zněly ostře a nervózně. Bylo půl třetí ráno a v Praze probíhala další noční razie.

Ale zatímco se město dusilo strachem, v jedné ulici ještě přetrvávala iluze normálního života...

Jaroslav Hruška býval mužem ticha – vysoký, s mozolnatými dlaněmi a ustupujícími černými vlasy. V kamenolomu, kde pracoval, mluvil málo, ale večer, když doma usedal ke stolu, pohlédl na svou ženu a děti pohledem, ve kterém bylo všechno, co neřekl.

„Když se chce, všechno jde,“ bručel, když nešla rozpálit pec, když se ve dvě hodiny ráno ucpal odpad, když jeho dcera zoufala nad úkolem z matematiky. A pokaždé se situace nějak vyřešila.

Čtyřicetiletá Lenka byla jeho opakem – malá, kulatější postava, měkký hlas, zástěra věčně špinavá od mouky a srdce plné lásky.

Pavel, devatenáctiletý atletický mladík s plavými vlasy a modrýma očima, měl jít k maturitě na gymnáziu, ale válka všechno změnila. Škola osiřela a on místo skript držel v ruce lopatu. Ze snaživého studenta se stal dělník

na nucených pracích. Ale i tak měl štěstí, že zůstal doma a nebyl nasazen v Německu.

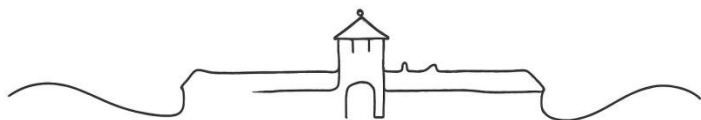
Jeho patnáctiletá sestra Helena byla po matce – hnědé vlasy, tváře jako jablíčka a srdce, které chtělo všechno poznat a pochopit. Měla velký sen: stát se lékařkou. Vysoké školy byly zavřené už tři roky, ale přesto věřila, že se ke studiu jednou vrátí.

Byli jen obyčejná rodina. Okupanty nenáviděli, ale do odboje se nezapojili. Dobře věděli, že přežijí jen tehdy, zůstanou-li neviditelní.

Helena se kamarádila s Klárou Steinovou, o rok mladší dívkou, která se do této části Prahy přistěhovala s babičkou. Seznámily se jednoho lednového odpoledne na ulici před obchodem, když Helena spěchala s přidělovými lístky na nákup. Už po pár slovech věděly, že si budou rozumět, přestože tichá Klára si své soukromí pečlivě střežila.

Pravidelně čekávala na Helenu před školou a chodily spolu do parku, jejich útočiště před rozpadajícím se světem. Povídky si o knihách, o svých plánech, až válka skončí – jako by tomu opravdu věřily. Víra byla to jediné, co jim Němci nemohli vzít... jenže po atentátu se všechno změnilo.

Jednoho dubnového dne Helena pochopila, proč Klára ani v teplém počasí nesundává kabát. Když si ho přece jen rozepnula, na svetru – vzdorně skrytá před světem – zářila Davidova hvězda.

Když Helena v úterý 2. června přišla do školy, stačil jí jediný pohled a věděla, že se něco stalo. Chodby byly prázdné, i ti nejrozejvenější spolužáci seděli zaraženě v lavicích a klopili pohled. Neozýval se žádný smích, jako by z místnosti někdo vysál vzduch... Vzápětí pochopila proč.

Za katedrou seděl zástupce nového ředitele školy pan Müller – obtloustlý, uhlazený úředník s pichlavýma očima, o kterém se šeptalo, že je „loajální novému režimu“.

Pan Dvořák, jejich třídní učitel, do školy nepřišel. Dívka se rozhlížela po třídě, jestli neuvidí jeho úsměv a posměšně zdvihnuté obočí, ale marně. Vzpomněla si, jak ji před týdnem pochválil za vypracovaný referát o včelách...

Mezi studenty se šířila šeptanda, že když minulý týden

mluvil v hodině o vynálezu dynamitu, poznamenal s lehkým úsměvem, že „i malá nálož může změnit svět“. Někteří chlapci se tiše zasmáli, ale jiní to vyprávěli doma. Slova se dostala k nesprávným uším a pan učitel zmizel – v noci a beze stopy.

Když Helena pomáhala matce chystat večeři, zaslechla jeho jméno v rádiu, když neosobní hlas četl denní seznam zatčených za „schvalování atentátu“. Paní Hrušková vysílání okamžitě ztlumila, ale bylo pozdě.

... František Dvořák, narozen 23. srpna 1897 ...

Ticho v kuchyni bylo těžké jako olovo. Helena se zachvěla – a tehdy jí poprvé došlo, že v této době není bezpečné vůbec nic.

Že i ti, které člověk znal, mohou zmizet bez varování. Navždy.